

Tjänsteställe/handläggare
Socialförvaltningen

Riktlinjer

Avgifter och ersättningar inom handikappomsorgen 2010

vid insatser enligt LSS
(Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Beslutade av Vård- och Omsorgsutskottet 2009-12-15

Nedanstående belopp för avgifter och ersättningar gäller för år 2010. Beloppen utgör en viss procentenhet av prisbasbeloppet och kommer i fortsättningen, varje år, indexregleras utifrån prisbasbeloppet. Detta gäller dock inte boende i familjehem enligt 9 § 8 p LSS för barn och ungdomar under 18 år, eftersom denna ersättning till kommunen beräknas utifrån föräldrarnas ersättningskyldighet och reglerna i 6 kap. 2- 4 § socialtjänstförordningen (2001:937).

Riktlinjer för avgifter och ersättningar till kommunen vid insatser enligt LSS

Rätten att ta ut avgifter

Insatserna enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är i princip avgiftsfria. Enda undantagen läggs fast i 18-20 § LSS och i 5-6 §§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I anslutning till en insats får skäliga avgifter tas ut för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella aktiviteter. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av vem får avgift tas ut?

1. Kommunen får ta ut avgift av den som har hel ålderspension, hel garantipension, hel sjukersättning, hel aktivitetsersättning eller som har annan inkomst av motsvarande storlek.

Annan inkomst av motsvarande storlek kan exempelvis vara arbetsinkomst eller kapitalinkomster. Det kan också vara en kombination av olika slags inkomster som sammantaget är av den storlek som ovan angetts (19 § LSS).

2. Kommunen får ta ut en ersättning av föräldrar till barn under 18 år när deras barn får vård i ett annat hem än det egna med stöd av LSS.

Föräldrar har enligt föräldrabalken underhållsskyldighet för sina barn och är försörjningsskyldiga till dess barnet fyller 18 år eller så länge barnet går i skola, dock längst till barnet fyller 21 år.

Enligt 20 § LSS, är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden när deras barn under 18 år vårdas i ett annat hem än det egna. Med begreppet *ett annat hem än det egna* jämställs såväl familjehem som bostad med särskild service för barn och ungdomar samt korttidshem.

Avgifter och ersättningar till kommunen

Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader, som rekommenderas av Socialstyrelsen att användas för beräkning av avgifter inom äldre- och handikappomsorgen, har använts som riktlinje när beloppen för avgifter och ersättningar till kommunen tagits fram.

Konsumentverkets kostnader är livsmedelskostnader som bygger på en matsedel för fyra veckor som uppfyller Livsmedelsverkets näringsrekommendationer för olika personkategorier. I kostnaderna ingår även mellanmål. Eventuella merkostnader för livsmedel etc. vid storhelger och andra högtider ingår inte. Beräkningarna av beloppen är gjorda för låg fysisk aktivitet.

Eftersom beloppen utgör en viss procentenhet av prisbasbeloppet, kommer de i fortsättningen, varje år, indexregleras utifrån prisbasbeloppet.

Barn och ungdomar under 18 år

Nedanstående ersättningar till Valdemarsviks kommun gäller för barn och ungdomar under 18 år och som har insatser enligt LSS. Av rubrikerna framgår vilken insats och ersättning som gäller.

Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

För barn och ungdomar under 18 år som bor i familjehem enligt 9 § 8 p LSS, beräknas ersättningen till kommunen utifrån föräldrarnas ersättningsskyldighet och reglerna i 6 kap. 2-4 §§ socialtjänstförordningen (2001:937). Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med per månad får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar högsta understödsbeloppet, vilket år 2009 är 1 273 kr/månad.

Föräldrars ersättning till kommunen ska, enligt 6 kap. 2 § socialtjänstförordningen, beräknas på samma sätt som om det gällde att bestämma återbetalningsskyldighet för var och en av dem, enligt lagen (1996:1030) om underhållsstöd.

Bestämmelsen innebär att kommunen ska göra individuella beräkningar och skälighetsbedömningar av respektive förälders betalningsförmåga. För var och en av föräldrarna ska fastställas ett belopp som de ska betala till kommunen. Beräkningen utgår från respektive förälders inkomst och antalet barn de är försörjningsskyldiga för. Beräkningen kan därför leda till att föräldrarna ska betala olika belopp.

Korttidsvistelse

För barn och ungdomar under 18 år som bor i korttidshem eller stödfamilj enligt 9 § 6 p LSS, tar Valdemarsviks kommun ut en ersättning för kost. Ersättningen regleras utifrån åldersgrupperna 0-5 år, 6-12 år och 13-17 år.

För 2009 är ersättningsbeloppen per dag fördelade enligt följande:

Åldersgrupp	Halvdag	Heldag
0 - 5 år	24:70	44:50
6 - 12 år	29:70	54:40
13 - 17 år	34:60	64:30

Resor till och från korttidsvistelsen anordnas och betalas av vårdnadshavaren

Lägervistelse

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. För barn och ungdomar under 18 år som är på lägervistelse, tar Valdemarsviks kommun ut en ersättning som beräknas för varje enskilt läger eftersom lägerarrangemangen ser olika ut med bl.a. resor och externa aktiviteter.

Ersättningen tas ut per dygn och omfattar kost, förbrukningsvaror samt resor och eventuella entrébiljetter för externa aktiviteter. Ersättningen beräknas utifrån kostnadsuppgifter från varje lägerarrangör.

Helgresor

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. Av ungdomar som är på sådan helgresa, betalar Valdemarsviks kommun för logikostnaden. För mat och fritidskostnaden betalar den enskilde själv de faktiska kostnaderna.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet

För skolungdom över 12 år som har korttidstillsyn utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, enligt 9 § 7 p LSS, tar Valdemarsviks kommun ut en ersättning för kost.

Ersättningsbeloppen per dag fördelade enligt följande:

Heldag	Mellanmål
64:30	14:80

Ungdomar som fyllt 18 år samt vuxna

När den unge fyllt 18 år upphör föräldrarnas ersättningsskyldighet till kommunen. Föräldrarna har istället en direkt underhållsskyldighet enligt föräldrabalken gentemot den unge, för dennes omkostnader om han eller hon fortfarande går i skola.

Ungdomar som inte längre går i skolan när de fyller 18 år betraktas som vuxna, varvid föräldrarnas underhållsskyldighet upphör.

Nedanstående avgifter till Valdemarsviks kommun gäller för ungdomar som fyllt 18 år och vuxna som har insatser enligt LSS. Av rubrikerna framgår vilken insats och ersättning som gäller.

Ungdomar som fyllt 18 år utan egna inkomster och bor i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

Av ungdomar mellan 18 och 19 år som inte har egna inkomster och bor i bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt 9 § 8 p LSS, tar Valdemarsviks kommun ut en ersättning för kost.

Ersättningsbeloppen per dag fördelade enligt följande:

Heldag
84:10

Ungdomar som fyllt 18 år med egna inkomster och bor i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

Av ungdomar som fyllt 18 år och har egna inkomster och bor i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt 9 § 8 p LSS, tar Valdemarsviks kommun ut en avgift för boende och kost.

Boendekostnaden jämföras med kommunens avgift för boende i flerbäddsrum i särskilt boende enligt SoL (socialtjänstlagen) och som inte är ett hyresförhållande.

Avgiften för boendet tas ut per månad (30 dagar) och får uppgå till högst en tolfedel av 0,50 gånger prisbasbeloppet, enligt 8 kap. 5 § SoL.

Avgiften för boendet är 1 766 kronor per månad.
Avgiften för kost per dag fördelad enligt följande:

Heldag
84:10

Bostad med särskild service för vuxna

Hyra

Vuxna personer som har fyllt 18 år och bor i bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 p LSS, har eget hyresavtal och betalar direkt till Valdemarsviks kommun. Hyresdebitering sker med av den faktiska hyreskostnaden för de lägenheter kommunen hyr externt. För de kommunägda gruppboendena fastställs årligen hyrorna.

Mat och förbrukningsmaterial

Den enskilde betalar själv sina mat-/hushållskostnader. Görs gemensamma inköp baseras det på de faktiska kostnaderna

Fritidsresor och aktiviteter

Den enskilde står själv för kostnader för privata resor och fritidsaktiviteter. När brukaren ej använder färdtjänst utan reser med kommunens fordon debiteras.

Kr per km
1.00:-

Korttidsvistelse

Av personer som har fyllt 18 år och insatsen korttidsvistelse i korttidshem eller stödfamilj enligt 9 § 6 p LSS, tar Valdemarsviks kommun ut en avgift för kost.

Avgiften per dag fördelad enligt följande:

Heldag	Halvdag
84:10	44:50

Lägervistelse

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. Av vuxna som är på sådan lägervistelse, tar Valdemarsviks kommun ut en avgift som beräknas för varje enskilt läger eftersom lägerarrangemangen ser olika ut med bl.a. resor och externa aktiviteter.

Avgiften som tas ut per dygn omfattar kost, förbrukningsvaror samt resor och eventuella entrébiljetter för externa aktiviteter. Avgiften beräknas utifrån kostnadsuppgifter från varje lägerarrangör.

Helgresor

Läservistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. Av vuxna som är på sådan helgresa betalar Valdemarsviks kommun för logikostnaden. För mat och fritidskostnaden betalar den enskilde själv de faktiska kostnaderna.

Daglig verksamhet

Resor

Resor till och från daglig verksamhet anordnas och betalas av brukaren själv om inget annat överenskommit .

Mat

Brukaren betalar själv för sin lunch och fika på daglig verksamhet.

Ledsagare

Resor och aktiviteter

Resor i samband med ledsagning anordnas och betalas av brukaren själv. Kostnader för entréer, mat mm står brukaren för själv.

Merkostnader för medföljande personal i samband med aktiviteter ex entréer står Valdemarsviks kommun för.

Kontaktperson

Svenska kommunförbundet har utfärdat rekommendationer avseende omkostnadsersättning samt förslag till beräkningssätt och storlek på arvodesersättning för kontaktpersoner. Ersättningarna grundas på basbeloppet. Valdemarsviks kommun följer dessa rekommendationer.

Arvode och omkostnadsersättningen till kontaktpersoner fördelad enligt följande:

- Arvode: 13.5% av PBB (Prisbasbeloppet) för 8 timmars kontaktpersonsuppdrag per månad, ger 477:-.
- Omkostnadsersättning: 13,5% av PBB (Prisbasbeloppet) för 8 timmars kontaktpersonsuppdrag per månad, ger 477:-.

Arvodet och omkostnadsersättning är beskattningsbart. Sedan 2008 kompenseras kontaktpersonen med 130:- per månad för denna beskattning.

Brukaren står själv för sina kostnader för aktiviteter och resor i samband med träffar med kontaktpersonen.

Personlig assistans

De extrakostnader som uppstår för personalen när den följer med brukaren på aktiviteter (resor, entrébiljett, matkostnader mm) kompenseras av Valdemarsviks kommun.

Övrigt

Förbehåll av tillräckliga medel

Den enskilde omsorgstagaren ska genom LSS-insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor (7 § LSS). Avgifterna får inte bli för betungande för den enskilde. Hänsyn måste tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga livsuppehälle och behov som mat, kläder, dagliga resor, fritidssysselsättning, tandvård och läkarvård (19 § LSS).

Vid bedömningen av den enskildes personliga behov ska även beaktas kostnader på grund av funktionshindret som inte täcks på annat sätt. (6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade).

På begäran av den enskilde omsorgstagaren, görs en prövning av personens betalningsförmåga. Betalningsförmågan ställs då i relation till dels det nationellt framtagna minimibeloppet för levnadsomkostnader samt Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader. LSS innehåller i övrigt inga bestämmelser om jämkning eller eftergift av avgifter. Bostadstillägg och bostadsbidrag utbetalas efter sedvanlig prövning av Försäkringskassan.

Annica Ottosson
Områdeschef handikappomsorgen